

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ VE ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ

12 EKİM 2020

KAPSAM

- 4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU,
- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜSÜ'NE İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ,
- GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI YÖNETMELİĞİ.

A- YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ (YYS) NEDİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü; gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, kayıt sistemi düzenli ve izlenebilir olan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunan, kendi oto kontrolünü yapabilen güvenilir firmalara gümrük işlemlerinde ***birtakım kolaylık ve imtiyazlar sağlayan*** uluslararası bir statü olarak tanımlanmaktadır.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun 5/A maddesinde belirlenmiş olup, söz konusu maddenin 1.fıkrasına göre; "*Müsteşarlık, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de almak suretiyle Türkiye Gümrük Bölgesinde ekonomik faaliyette bulunan yerleşik kişilere ikinci fıkrada yer alan şartları taşımaları halinde **yetkilendirilmiş yükümlü statüsü** tanır. Yetkilendirilmiş yükümlüler, **kolaylaştırılmış emniyet ve güvenlikle ilgili gümrük kontrollerinden veya gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanır.**" hükmü yer almaktadır.*

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNE BAĞLI HAKLAR ÖZETLE AŞAĞIDAKİ GİBİDİR.

I-EMNİYET VE GÜVENLİĞE İLİŞKİN HAKLAR

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNE BAĞLI HAKLAR ÖZETLE AŞAĞIDAKİ GİBİDİR.

II- BASİTLEŞTİRİLMİŞ USULLERE İLİŞKİN HAKLAR

1-YY5 KAZANABİLME ŞARTLARI NELERDİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün kazanılabilmesi için gerekli şartlar 4448 sayılı Gümrük Kanunu'nun 5/A-2 ve 3. maddesinde şöyle belirlenmiştir:

- "a) 4 üncü maddede belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinde ciddi ihlallerde bulunmamak,*
- b) Gümrük kontrollerinin doğru biçimde yapılabilmesine imkân veren ticari kayıtları düzenli bir şekilde tutma yeterliliğine sahip bulunmak,*
- c) Müsteşarlıkça gerek görülen hallerde, **mali yeterliliğe sahip olduğunu kanıtlamak**,*
- d) Uygun **emniyet ve güvenlik standartlarına** sahip bulunmak" .*

3. İkinci fıkrada belirtilen **şartlar** ile aşağıdaki hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir:

- a) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün verilmesi,*
- b) Basitleştirmelerden faydalanma izninin verilmesi,*
- c) Bu statü ve izinlerin hangi gümrük idarelerince verileceğinin belirlenmesi,*

1-YY5 KAZANABİLME ŞARTLARI NELERDİR?

d) Risk yönetimi düzenlemeleri dikkate alınarak, emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinde tanınacak kolaylıkların türü ve kapsamının belirlenmesi,

e) İlgili kurum ve kuruluşlardan gerektiğinde görüş alınması ve bilgi talebinde bulunulması,

f) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün geçici olarak geri alınması veya iptali”.

Yukarıda sıralanan Gümrük Kanunu'nun 5/A-3.a bendine göre YYS verilmesi usul ve esaslara dair yayımlanan yönetmelikle belirleneceği hükme bağlanmıştır. Kanun maddesinde belirlenen yönetmelik: "**GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI YÖNETMELİĞİ**" dir. Söz konusu yönetmelikte belirlenen esaslar ve önemli başlıkları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

1- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü ve kapsamı (md. 4),

2- YYS-I ve YYS-II statüleri (md. 4/A),

3- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak güvenilirlik koşulu (md. 5),

1-YY S KAZANABİLME ŞARTLARI NELERDİR?

- 4- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak ticari kayıtların güvenilirliği ve izlenebilir olması koşulu (md. 6),
- 5- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak mali yeterlilik koşulu (md. 7),
- 6- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak emniyet ve güvenlik koşulu (md. 8),
- 7- Başvuru için aranacak belgeler (md. 10),
- 8- Başvuru yeri (md. 11),
- 9- Başvuruların ön incelemesi (md. 12),
- 10- Yerinde inceleme (md. 13),
- 11- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü başvurusunun reddi (md. 14),
- 12- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün verilmesi (md. 15),
- 13- Sertifikanın geçerlilik süresi (md. 16),

1-YY5 KAZANABİLME ŞARTLARI NELERDİR?

- 14- Eksik beyan usulüne konu olabilecek belgeler (md. 19),
- 15- Eksik beyanı tamamlama süresi ve ek süre verilmesi (md. 20),
- 16- Beyannamenin tescili ve gümrük idaresince yapılacak kontroller (md. 22),
- 17- Götürü teminat uygulaması ve kapsamı (md. 32),
- 18- Onaylanmış İhracatçı Yetkisi (md. 44),
- 19- İhracatta yerinde gümrükleme izni (md. 57),
- 20- İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin yükümlülükleri (md. 73),
- 21- İzinli gönderici yetkisi (md. 76),
- 22- İzinli gönderici yetkisi kapsamı tesisler (md. 78),
- 23- İzinli gönderici yetkisi sahibinin yükümlülükleri (md.93),
- 24- İzinli alıcı yetkisi (md. 96),

1-YY5 KAZANABİLME ŞARTLARI NELERDİR?

25- İzinli alıcı yetkisinin kapsamı (md. 97),

26- İzinli alıcı yetkisi kapsamı tesisler (md. 99),

27- İzinli alıcı yetkisi sahibinin yükümlölükleri (md. 118),

28- İthalatta yerinde gümrükleme izni (md. 121),

29- İthalatta yerinde gümrükleme izninin kapsamı (md. 122),

30- İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesisler (md. 124),

31- İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin yükümlölükleri (md. 140),

32- Onaylanmış kişi statüsüne ilişkin hükümler (md. 162),

Yukarıda maddeler halinde özetlenen hükümler içinde bulunan bazı başlıkların detayları ise aşağıdaki gibi özetlenmeye çalışılmıştır.

2- YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ VE KAPSAMI

Gümrük İşlemlerinin kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin 4. maddesinde YYS kapsamı ve statüsü belirlenmiştir. Buna göre "*5 ilâ 8 inci maddelerde belirlenmiş **koşulları sağlayan**, gümrük mevzuatına göre serbest bölgeler dâhil Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik ve en az üç yıldır fiilen faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile 9 uncu maddede belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarına gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan ve Türkiye Gümrük Bölgesine eşya giriş ve çıkışı sırasında yapılan emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak üzere yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanınır. ..." hükümleri yer almaktadır. Söz konusu maddenin devamında YYS'nin sağladığı avantajlar ve kolaylıklar detaylı olarak açıklanmıştır. Ayrıca aynı yönetmeliğin 4/A maddesine göre, YYS statüsünün yanı sıra YYS-I ve YYS-II olarak iki ayrı statü daha bulunduğu ve söz konusu statülerin elde edilebilmesi için ayrıyeten şartların olduğu belirlenmiş olup söz konusu şartlar madde devamında detaylıca anlatılmaktadır.*

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin 4. maddesinin 7. fıkrasında YYS sahiplerinin **ayrıca bir talebi olmaksızın** aşağıda sıralanan basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanabilmektedir.

1- Eksik Beyan Usulü (md. 19'da açıklanmakta); "*Sertifika sahibi kişilerce, Gümrük Yönetmeliği'nin 143'üncü, 154'üncü ve 163'üncü maddelerinde belirtilen koşullar saklı kalmak kaydıyla, aşağıda sayılan belgelerin bir ya da daha fazlası beyannamenin tescilinden sonra temin edilmek üzere beyanda bulunulabilir.*

- *Fatura,*
- *A.TR Dolaşım Belgesi (Türkiye veya Avrupa Topluluğu'nda serbest dolaşımda bulunan eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, gümrük idaresince ya da bu idare tarağından yetki verilmiş kişi ve kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belge),*
- *Menş e İspat Belgeleri,*
- *Teslim şekli gereğı ibrazı gereken navlun makbuzu ve sigorta poliçesi*
- *İşlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması halinde ibrazı gereken işlenmiş tarım ürünleri analiz sonuç raporu,"*

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

2- Kısmi Teminat Uygulaması (md. 27'de açıklanmakta); "*Gümrük antrepo, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimlerine tabi tutulan eşya için **teminat alınması öngörülen durumlarda**, sertifika sahibi kişilerden, talep etmeleri halinde, **ithalat vergilerinin yüzde 10'u oranında** teminat alınır.*

Gümrük vergilerinin gümrük mevzuatı dışında, ilgili mevzuatta yer alan düzenlemeler ile bu Yönetmelikte düzenlenen kısmi teminat uygulamasının kapsamı dışında bırakılmış olması durumunda, bu vergilere karşılık olmak üzere alınacak teminatlar için kısmi teminat uygulamasından yararlanılmaz.

Sertifika kapsamında, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşyaya ilişkin özel tüketim vergisi için Bakanlıkça belirlenecek haller dışında kısmi teminat uygulamasından yararlanılamaz."

3- YYS'İN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin 4. maddesinin 8. fıkrasında YYS sahiplerinin **talep etmeleri ve o uygulamaya ilişkin ek koşulları da sağlamaları halinde** aşağıda sıralanan basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanabilmektedir.

1- Götürü Teminat Uygulaması (md. 32'de açıklanmakta); "*Götürü teminat uygulaması, eşyanın gümrük vergilerinin teminata bağlanmasını gerektiren bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulduğu durumlarda, bu uygulamadan yararlanacak kişi için belirlenmiş tutardaki teminatın, her işlem için ayrı ayrı teminat verilmeksizin, teminata bağlanması gereken tutardan bağımsız olarak ve herhangi bir **düşüm yapılmaksızın bir yıl süreyle kullanılabilmesini ifade eder.***"

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

2- Onaylanmış ihracatçı yetkisi kapsamında;

a- "A.TR Dolaşım Belgelerini Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş taraından düzenleme ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz edilme zorunluluğu olmaksızın düzenleyebilme izni",

b- Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR. MED fatura beyanı düzenleyebilme izni,

c- Ihracatta yerinde gümrükleme izni,

3- İzinli gönderici yetkisi (md. 76); Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, aşağıda yer alan ek koşulları sağlamaları halinde **eşyayı hareket gümrük müdürlüğüne sunmaksızın transit işlemlerini kendi tesislerinde** gerçekleştirmek üzere izin verilebilir.

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

- a- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'ndan alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi sahibi olmak,
- b- Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme sertifikası sahibi olmak,
- c- Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde aşağıdaki koşullardan **en az birini** sağlamış olmak,
- En az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit etmiş olmak,
 - En az 300'ü transit beyanı (TIR Karnesi dâhil) olmak kaydıyla, toplam 500 transit beyanı ve özet beyan kapsamında işlem yapmış olmak,
 - Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak,
 - Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşya ve taşıma aracının tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak,
 - Yetki kapsamında kullanılacak en az bir tesise sahip olmak.

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

4- İzinli alıcı yetkisi (md. 96); Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, 121'inci maddenin beşinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıda yer alan ek koşulları sağlamaları halinde, eşyayı varış gümrük müdürlüğüne sunmaksızın transit işlemlerini **kendi tesislerinde sonlandırmalarına** ve eşyanın alıcısı tarafından bu tesislerde ithalat işlemlerinin gerçekleştirilmesine izin verilebilir.

a- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'ndan alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi sahibi olmak,

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

b- Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde aşağıdaki koşullardan en az birini sağlamış olmak,

- En az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit etmiş olmak,
- En az 300'ü transit beyanı (TIR Karnesi dâhil) olmak kaydıyla, toplam 500transit beyanı ve özet beyan kapsamında işlem yapmış olmak,
- 98'inci madde uyarınca gümrük idaresine teminat vermiş olmak,
- Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak,
- Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşya ve taşıma aracının tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak,
- Yetki kapsamında kullanılacak en az bir tesise sahip olmak.

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

5- İthalatta yerinde gümrükleme izni (md. 121); Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, aşağıdaki ek koşulları karşılamak şartıyla, eşyayı **ithalat gümrük müdürlüğüne sunmaksızın** ithal işlemlerini 124'üncü madde uyarınca uygun bulunan tesislerinde gerçekleştirmek üzere izin verilebilir.

- 4/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında YYS-I statüsüne sahip olmak,
- 23 üncü madde uyarınca gümrük idaresine teminat vermiş olmak,
- İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak,
- İzin kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşyanın tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak,
- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne ve bu statü kapsamında ithalatta yerinde gümrükleme iznini haiz grup ithalatçıları, yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip grup imalatçılarının tesislerinde, 124'üncü madde uyarınca izin alınmış olmak şartıyla, ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapabilirler.

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

6- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine beyanın kontrolüne ilişkin aşağıdaki kolaylaştırmalardan **ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın** yararlanma izni verilir.

a- Yeşil Hat Uygulaması (md. 14); Eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattı ifade etmektedir,

b- Beyannamenin belge kontrollerine tabi tutulması halinde kontrollerinin öncelikle yapılması,

c- Beyanname kapsamı eşyanın muayeneye tabi tutulması halinde muayenenin öncelikle yapılması.

7- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkışta aşağıdaki emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan, **ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın**, yararlanma izni verilir:

3- YYS'NİN SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

- a) Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verme kolaylığı,
- b) Özet beyana ya da özet beyan yerine geçen belgelere veya özet beyan olarak kullanılan bilgilere dayalı emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinin azaltılması ve bu kontrollerin öncelikle yapılması,
- 8- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine, izinli gönderici yetkisine sahip olmaları koşuluyla, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın, sınır kapılarından öncelikli geçiş hakkı uygulamasından yararlanma izni verilir.
- 9- Adına sertifika düzenlenen gerçek ve tüzel kişilere bu sertifika kapsamında tanınan hak ve uygulamalardan, bizzat bu kişilerce yararlanır. Söz konusu haklar ile uygulamalardan yararlanma yetkisi başka kişilere kullandırılmaz.
- 10- Sertifika kapsamında tanınan hak, uygulama ve kolaylaştırmalardan yalnızca sertifikanın geçerli olduğu sürece yararlanılabilir.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

1- Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Nedir?

OKSB; Ticaret Bakanlığı'nca yayımlanan "**1 Sıra Nolu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği**" ile düzenlenmiş olup, Gümrük işlemlerinde güvenilirliğini kanıtlamış, belirli bir dış ticaret hacmine veya sabit sermaye yatırımına sahip, mali yeterliliği tasdik edilmiş, kayıtları izlenebilir olan kişilere **tanınan ve gümrük ve dış ticaret faaliyetlerinde belli kolaylıkların** tanınmasına olanak veren **özel bir belge ve haktır**.
OKSB A, B ve C olma üzere üç ayrı sınıfta verilmektedir.

2- Onaylanmış Kişi Statüsü ve Kapsamı

Onaylanmış kişi statüsü sahiplerince, adlarına düzenlenen statü belgesi kapsamında belgelerinin geçerlilik süresi boyunca **eksik beyan usulü, kısmi teminat uygulaması** ile 42/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan **beyanın kontrol türüne** ilişkin kolaylaştırmadan yararlanılabilir.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

3- Kimler Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Sahibi Olabilir?

- Kamu Kurum ve Kuruluşları,
- Dış Ticaret Sermaye Şirketleri,
- Aynı şirketler grubuna bağlı grup imalatçıları adına ihracat yapan grup ihracatçıları,
- Aynı şirketler grubuna bağlı grup imalatçıları adına ithalat yapan grup ithalatçıları.
- **İmalatçılar**
- Ar-Ge Merkezleri,
- Bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketleri,
- Kendi adına **ihracat ve/veya ithalat yapan imalatçı olmayan kişiler.**

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

4- Statü Belgesi Sahiplerinin Yaralanabileceği Genel Uygulamalar Nelerdir?

- a)** Mavi hat uygulaması,
- b)** Eksik belge ve bilgiyle beyan,
- c)** A.TR dolaşım belgesi düzenleme,
- d)** Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eşyanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma,
- e)** Götürü teminat sistemi,
- f)** Kısmi teminat sistemi.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

4- Onaylanmış Kişi Statü Belgesine Sahip Olabilmek için Gereken Genel Koşullar Nelerdir?

a- Güvenirlilik Kriteri

- Yönetim kurulu üyeleri, sermayedarlar ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde yetkili kişilerin Gümrük Yönetmeliğinin 23/a maddesinde sayılan suçları işlememiş olmaları gerekir,
- Vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olmaması,
- İlgili mevzuat uyarınca kesinleşmiş sigorta prim borcu olmaması,
- Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş gümrük vergisi ve gümrük cezası borcu olmaması,
- Vergi kaybına yol açan Gümrük Yönetmeliğinin 23/b ve 23/c maddelerindeki oranlarda kesinleşmiş gümrük cezası uygulanmamış olması,
- Gümrük mevzuatına aykırı hareket etmekten ötürü Gümrük Yönetmeliğinin 23/ç maddesindeki oranlarda kesinleşmiş usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

- Vergi kaybına yol açan Gümrük Yönetmeliği'nin 23/b ve 23/c maddelerindeki oranlarda kesinleşmiş gümrük cezası uygulanmamış olması,
- Gümrük mevzuatına aykırı hareket etmekten ötürü Gümrük Yönetmeliğinin 23/ç maddesindeki oranlarda kesinleşmiş usulsüzlük cezası uygulanmamış olması.

b- Mali Yeterlilik ve Kayıtların İzlenebilirliği

- **Mali yapısı ile kayıt tutma sisteminin son iki yıllık kayıtları üzerinden incelenmesi neticesinde mali yeterliliği ve kayıtların izlenebilirliğinin Yeminli Mali Müşavirce onaylanmış olması,**

5- OKSB Başvuru Yeri ve Şekli

- Başvurular, şahsen veya posta yoluyla 8'inci maddenin birinci fıkrası uyarınca aranan belgelerle birlikte, OKS 1 Sıra Nolu Tebliğinde belirtilen Ek-12'de yer alan tabloya göre belirlenecek yetkili bölge müdürlüğüne olumlu tespit raporunun düzenlenme tarihini izleyen beş iş günü içerisinde yapılır.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

- İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinde statü belgesi başvuruları OKS Tebliği 66'ncı maddede belirtildiği şekilde yapılır. Söz konusu maddeye göre başvuru;

1) Statü belgesi başvurularında kullanılacak başvuru formu, Bakanlık internet sayfası üzerinden doldurulmak suretiyle yetkili bölge müdürlüğüne gönderilir.

2) Başvuru formu, başvuruda bulunan kişi ya da kurumu doğrudan temsil yetkisini haiz gerçek kişi tarafından, BİLGE kullanıcı kodu ile giriş yapılarak doldurulur ve güvenli elektronik imza ile imzalanır.

3) 8'inci ve duruma göre 6'ncı madde uyarınca aranan belgelerden güvenli elektronik imza ile imzalanmış olanlar için belge numaraları başvuru formuna eklenir, diğer belgeler taranarak başvuru formu ekinde, Bakanlıkça belirlenecek formatta gönderilir.

4) Taranarak başvuru formu ekinde gönderilen belgelerin asılları istenildiğinde ibraz edilecek şekilde gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde muhafaza edilir. Belgelerin talep edildiği tarihten itibaren en geç on beş gün içinde ibraz edilememesi ya da gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak muhafaza edilmediğinin anlaşılması durumunda 63'üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

6-Onaylanmış Kişi Statü Belgesine Sahip Olabilmek için Gereken Özel Koşullar Nelerdir?

a- A Sınıfı OKSB için;

- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri ile yapılan sözleşme tarihindeki ayın ilk gününden geriye dönük **iki yıl içerisinde on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere herhangi bir dönem içerisinde;**
- **Dış Ticaret Performansı:**
- Asgari 25 milyon fob/usd ihracat,
- Asgari 100 milyon fob/usd ithalat ve ihracat toplamı.
- **İstihdam Koşulu:**
- Sözleşme tarihinden geriye dönük bir ay içinde en az 250 işçi istihdam ediyor olmak.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

b- B Sınıfı OKSB İçin

- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri ile yapılan sözleşme tarihindeki ayın ilk gününden geriye dönük **iki yıl** **içerisinde on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere** herhangi bir dönem içerisinde;
- **Dış Ticaret Performansı:**
- Asgari 5 milyon FOB/USD ihracat,
- Asgari 20 milyon FOB/USD ithalat ve ihracat toplamı.
- **İstihdam Koşulu:**
- Sözleşme tarihinden geriye dönük bir ay içinde **en az 100** işçi istihdam ediyor olmak.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

c- C Sınıfı OKSB İçin

- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri ile yapılan sözleşme tarihindeki ayın ilk gününden geriye dönük **iki yıl içerisinde on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak** üzere herhangi bir dönem içerisinde;
- **Dış Ticaret Performansı ve ya Sabit Sermaye Yatırımı:**
- Asgari 1 milyon FOB/USD ihracat,
- Asgari 6 milyon FOB/USD ithalat ve ihracat toplamı,
- C Sınıfı onaylanmış kişi statüsü için dış ticaret performansı yerine başvuru ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde asgari 15 milyon ABD doları tutarında sabit sermaye yatırımı yapmış olması.
- **İstihdam Koşulu:**
- Sözleşme tarihinden geriye dönük bir ay içinde en az 15 işçi istihdam ediyor olmak.

B- ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ (OKSB)

Statü Belgesi Başvurusu Sırasında Gümrük İdaresine Sunulacak Belgeler

Statü belgesi başvurularında gümrük idaresine şu belgeler ibraz edilir:

- a) OKSB Tebliği'ndeki Ek- 9'da yer alan başvuru formu,
- b) OKSB Tebliği 7'nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre içinde OK1 tespiti için düzenlenmiş olumlu tespit raporu aslı,
- c) Onaylanmış ihracatçı yetkisinin talep edilmesi halinde, OKSB Tebliği Ek-10'da yer alan onaylanmış ihracatçı yetkisi için tespit formu ve taahhütname,
- d) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmesi halinde, OKSB Tebliği Ek-11'de yer alan götürü teminat başvuru formu.

C- SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ticaret Bakanlığı'nca 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'na dayanılarak oluşturulmuş olan YYS ve OKS belgeleri gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması, hızlandırılması ve basitleştirilmesi amacıyla 1 Sıra Nolu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği ve Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde belirlenen usul, esas ve koşullara göre, koşulları sağlayan belirli kişilere daha hızlı, güvenli ve kontrollü gümrük işlemleri yapmalarını sağlayan ve bazı imtiyazlar sağlayan YYS ve OKS hakları tanınmıştır. YYS ve OKS arasındaki temel farklılıklar şöyledir:

1- Yetkilendirilmiş yükümlüler onaylanmış kişilerin faydalandığı tüm izin ve yetkilerden faydalanabilmekle birlikte, ayrıca taşıt üstü mavi hat, ihracatta yerinde gümrükleme ve izinli gönderici yetkisinden faydalanmaları mümkündür.

C- SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası **süresiz olarak düzenlenmekte** olup koşulların karşılanmaya devam edip etmediği periyodik kontrollerle incelenirken, onaylanmış kişi statü belgesinin **geçerlilik süresi 2 yıldır ve süre sonunda güncellenmesi gerekmektedir.**

3- Onaylanmış kişi statüsüne sahip olabilmek için belirli performans (ithalat ihracat hacmi) koşullarına bakılırken, yetkilendirilmiş yükümlü olabilmek için sağlanması gereken herhangi bir performans koşulu bulunmamaktadır.

4- Onaylanmış kişi statüsüne sahip olabilmek için gümrük kurallarına uyum ve mali yeterlilik şartı aranırken, yetkilendirilmiş yükümlü olabilmek için ayrıca düzgün ve izlenebilir bir kayıt düzeni ile emniyet ve güvenlik standartlarına sahip olunması gerekir.

C- SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

5- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü bir uluslararası bir uygulama olup bu statü için aranan koşullar global nitelikte olup, onaylanmış kişi statüsü daha yerel bir uygulamadır.

6- Onaylanmış kişiler sahip oldukları kolaylıkları yalnızca ülkemizde kullanabilmelerine karşılık yetkilendirilmiş yükümlüler sahip oldukları kolaylıkları imzalanacak karşılıklı tanıma anlaşmaları çerçevesinde ticaret yaptıkları diğer ülkelerde de kullanabilirler.

7- Yetkilendirilmiş yükümlüler, güvenilirliği tasdik edilmiş firmalar olduklarını kullanabilecekleri özel bir logo ile ilan edebilirlerken, onaylanmış kişilerin kullanabilecekleri bir logo bulunmamaktadır.

C- SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Sonuç olarak, yukarıdaki açıklamalarımız çerçevesinde yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün onaylanmış kişi statüsünden bir üst derece ve uluslararası geçerlilikte imtiyaz ve haklara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Ülkemizde YYS alan firmalar karşılıklı tanıma anlaşmaları sayesinde başka ülkelerde de çeşitli ayrıcalıklardan yararlanabilecek ve daha çok tercih edilir olabileceklerdir. Dolayısıyla bu belgenin, firmaların ekonomik hayatta ve global ölçekte rekabetçiliğine de gerek sağladığı imtiyazlar, gerekse dış ticaret işlemlerinde sağlamış olduğu hız ve etkinlik nedeniyle firmalara büyük katkısı olacağı aşikardır.

İthalat ve ihracat faaliyetleri sürdüren ve gelişerek büyümeyi hedefleyen firmalarımızın YYS ve OKS başvuru, değerlendirme ve onaylanma aşamalarını birlikte tamamlamak amacıyla danışmanlık vermekten mutluluk duyarız.

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde (cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmalcilik kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arazi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.